ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
F. G. JACOBS
της 29ης Νοεμβρίου 1991 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Το άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1968, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (JO L 148, σ. 13) — προστεθέν στον κανονισμό αυτό με τον κανονισμό 856/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984 (ΕΕ L 90, σ. 10) — θέσπισε την επιβολή συμπληρωματικής εισφοράς επί της παραγωγής γάλακτος, βαρύνουσας τις ποσότητες γάλακτος που υπερέβαιναν μιαν ορισμένη ποσότητα αναφοράς. Με το άρθρο 1 του κανονισμού 857/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984 (ΕΕ L 90, σ. 13), καθορίστηκε το ύψος της εισφοράς, ενώ με το άρθρο 2 ορίστηκε το μέγεθος της ποσότητας αναφοράς που επρόκειτο να χορηγηθεί σε κάθε παραγωγό σε σχέση με την ποσότητα γάλακτος που είχε παραχθεί κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου έτους. Εντούτοις, κατόπιν της εκδόσεως των αποφάσεων του Δικαστηρίου 120/86, Mulder (Συλλογή 1988, σ. 2321) και 170/86, Von Deetzen (Συλλογή 1988, σ. 2355), το Συμβούλιο, με τον κανονισμό 764/89 της 20ής Μαρτίου 1989 (ΕΕ L 84, σ. 2), προσέθεσε ένα νέο άρθρο 3α στον κανονισμό 857/84. Σκοπός της προσθήκης του νέου άρθρου ήταν να καταστεί δυνατή η χορήγηση ποσότητας αναφοράς στους παραγωγούς που είχαν υπαχθεί στο σύστημα μη εμπορίας ή μετατροπής του κανονισμού 1078/77 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί θεσπίσεως συστήματος πριμοδοτήσεων για τη μη εμπορία γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων και για τη μετατροπή αγελών βοοειδών γαλακτοπαραγωγής (OJ 1977 L 131, σ. 1), και οι οποίοι δεν μπορούσαν να λάβουν κανονικά ποσότητα αναφοράς επειδή δεν παρήγαγαν γάλα κατά την οικεία περίοδο.

2. Ο κύριος και η κυρία Dent, προσφεύγοντες της κύριας δίκης (στο εξής: προσφεύγοντες), είναι παραγωγοί γάλακτος που εκμεταλλεύονται κτηνοτροφική επιχείρηση στην περιοχή Cumbria της Αγγλίας. Στις 31 Ιανουαρίου 1980, το ζεύγος Dent, που ασκούσε τις δραστηριότητές του έχοντας συστήσει προσωπική εταιρία, υπέβαλε αίτηση για να υπαχθεί στο θεσπιθέν με τον κανονισμό 1078/77 σύστημα μετατροπής. Η αίτηση έγινε δεκτή, οι δε προσφεύγοντες δέχθηκαν να σταματήσουν την παραγωγή γάλακτος για περίοδο τεσσάρων ετών, η οποία έληξε στις 30 Απριλίου 1984, έναντι καταβολής πριμοδοτήσεως. Στις 6 Απριλίου 1980, ο υιός του ζεύγους, Michael, κατέστη μέλος της εταιρίας.

3. Λόγω της συμμετοχής τους στο σύστημα μετατροπής οι προσφεύγοντες δεν παρήγαγαν γάλα κατά το έτος που είχε ληφθεί υπόψη όσον αφορά τη χορήγηση ποσότητας αναφοράς δυνάμει του άρθρου 2 του κανονισμού 857/84. Ωστόσο, το ζεύγος Dent κατόρθωσε να λάβει ποσότητα αναφοράς λόγω «εξαιρετικών δυσχερειών» (exceptional hardship), βάσει της παραγράφου 17 του παραρτήματος II του Dairy Produce Quotas Regulation 1984 (S. I. 1984 nº 1047), ήτοι βάσει διατάξεως εθνικού νόμου που εκδόθηκε για να θέσει σε εφαρμογή το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ, του κανονισμού 857/84. Δυνάμει του άρθρου 4,

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

παράγραφος 1, στοιχείο γ, τα κράτη μέλη μπορούν, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 2,

« να χορηγήσουν στους παραγωγούς που ασκούν το γεωργικό επάγγελμα ως κύρια απασχόληση συμπληρωματική ποσότητα αναφοράς (...) ».

Με βάση την ανωτέρω διάταξη χορηγήθηκε στους προσφεύγοντες ποσότητα αναφοράς 873 600 λίτρων, την οποία θα αποκαλώ στο εξής « ποσότητα αναφοράς λόγω δυσχερειών ». Η ποσότητα αυτή χορηγήθηκε κατά πάσα πιθανότητα μετά τη λήξη της υποχρεώσεως μετατροπής που είχε αναλάβει το ζεύγος Dent. Διαπιστώνεται ότι η εν λόγω ποσότητα χορηγήθηκε στην εταιρία που είχαν συστήσει οι Dent με τον υιό τους.

4. Όπως προανέφερα, το νέο άρθρο 3α του κανονισμού 857/84, προστεθέν με τον κανονισμό 764/89 της 20ής Μαρτίου 1989, που τέθηκε σε ισχύ στις 29 Μαρτίου 1989, παρέσχε στους παραγωγούς οι οποίοι είχαν αναλάβει υποχρέωση μη εμπορίας ή μετατροπής τη δυνατότητα να λάβουν ειδική ποσότητα αναφοράς. Στις 27 Ιουνίου 1989, ο Dent υπέβαλε αίτηση στο Ministry of Agriculture, Fisheries and Food (βρετανικό υπουργείο γεωργίας, αλιείας και τροφίμων, στο εξής: Υπουργείο) για να του χορηγηθεί μια τέτοια ποσότητα. Η αίτηση υποβλήθηκε για λογαριασμό της οικογενειακής εταιρίας, η οποία, υπενθυμίζω, απετελείτο πλέον από το ζεύγος Dent και τον υιό τους. Το Υπουργείο δέχθηκε την αίτηση και χορήγησε, στις 25 Αυγούστου 1989, ποσότητα αναφοράς 965 693 λίτρων στον Dent προσωπικά, βάσει του άρθρου 3α, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο (στο εξής: ειδική ποσότητα αναφοράς). Εντούτοις, από αυτή τη νέα ποσότητα αναφοράς αφαιρέθηκε το σύνολο της ποσότητας αναφοράς λόγω δυσχερειών, οπότε απέμειναν συνολικά μόνον 92 093 λίτρα. Η εν λόγω μείωση έγινε βάσει του άρθρου 3α, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, που ορίζει ότι:

« Σε περίπτωση που ο παραγωγός έλαβε ποσότητα αναφοράς δυνάμει του άρθρου 3, σημεία 1 και 2 ή/και του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχεία β και γ, η ποσότητα αυτή αφαιρείται από την ειδική ποσότητα αναφοράς. »

Θα αποκαλώ τη διάταξη αυτή « κανόνα περί απαγορεύσεως των σωρεύσεων ». Στην κύρια δίκη το Υπουργείο δέχθηκε ότι η ειδική ποσότητα αναφοράς έπρεπε να είχε χορηγηθεί στο ζεύγος Dent από κοινού και όχι ατομικά στον Dent. Ωστόσο, το Υπουργείο εξακολούθησε να επιμένει ότι έπρεπε να αφαιρεθεί από την προς χορήγηση ποσότητα η ποσότητα αναφοράς λόγω δυσχερειών, κατ' εφαρμογή του κανόνα περί απαγορεύσεως των σωρεύσεων.

5. Στην κύρια δίκη οι προσφεύγοντες υποστήριξαν ότι δεν έπρεπε να γίνει η ανωτέρω μείωση, διότι η ποσότητα αναφοράς λόγω δυσχερειών χορηγήθηκε βάσει της εθνικής ρυθμίσεως και όχι « δυνάμει του (...) άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχεία β και γ ». Οι προσφεύγοντες υποστήριξαν, ακόμη, ότι, εν πάση περιπτώσει, η ποσότητα αναφοράς λόγω δυσχερειών χορηγήθηκε βάσει μόνο του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ, και όχι βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχεία β και γ, οπότε και πάλι δεν έχει εφαρμογή ο κανόνας περί απαγορεύσεως των σωρεύσεων. Τέλος, ισχυρίστηκαν ότι δεν έπρεπε να γίνει καμία μείωση επειδή η ποσότητα αναφοράς λόγω δυσχερειών και η ειδική ποσότητα αναφοράς χορηγήθηκαν σε δύο διαφορετικές ομάδες ατόμων, ήτοι στην αποτελούμενη από τρία άτομα εταιρία, στην πρώτη περίπτωση, και στο ζεύγος Dent, στη δεύτερη. Επικουρικά, προέβαλαν τον ισχυρισμό ότι έπρεπε να ληφθούν υπόψη για τη μείωση μόνο τα δύο

τρίτα της ποσότητας λόγω δυσχερειών, διότι μόνο αυτό το ποσοστό της ολικής ποσότητας λόγω δυσχερειών αναλογούσε στο ζεύγος Dent, που ήταν ο αποδέκτης της ειδικής ποσότητας αναφοράς.

6. Το High Court, Queen's Bench Division, υπέβαλε τα εξής δύο προδικαστικά ερωτήματα:

« 1) Πρέπει, κατά την ορθή ερμηνεία του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 3α, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984 [το οποίο προστέθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 764/89 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 1989], να αφαιρείται από την προβλεπόμενη στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής — ειδική ποσότητα αναφοράς ή ποσότητα αναφοράς την οποία έλαβε ο παραγωγός σύμφωνα με διατάξεις εθνικών κανόνων (εν προκειμένω την παράγραφο 17 του παραρτήματος 2 του νόμου Dairy Produce Quotas Regulation 1984), που θεσπίστηκε προς εφαρμογή μόνο του στοιχείου γ και όχι και του στοιχείου β του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 857/84;

2) Πρέπει, κατά την ορθή ερμηνεία του προαναφερθέντος δευτέρου εδαφίου του άρθρου 3α, παράγραφος 2, του κανονισμού 857/84 [το οποίο προστέθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 764/89] και ενόψει του ορισμού του όρου « παραγωγός » στο άρθρο 12, στοιχείο γ, του κανονισμού 857/84, όταν χορηγείται ειδική ποσότητα αναφοράς σε δύο άτομα (τα οποία είναι εν προκειμένω σύζυγοι) που διευθύνουν την εκμετάλλευσή τους έχοντας συστήσει εταιρία με τρίτο άτομο (που είναι εν προκειμένω ο υιός τους), να αφαιρείται από την ειδική αυτή ποσότητα αναφοράς η ποσότητα αναφοράς (ή μέρος αυτής) η οποία χορηγήθηκε για την ίδια εκμετάλλευση και εμπίπτει μεν κατά τα λοιπά στο εν λόγω εδάφιο, πλην όμως χορηγήθηκε στην εταιρία που αυτά τα τρία άτομα έχουν συστήσει; »

Το πρώτο ερώτημα

7. Από τις γραπτές παρατηρήσεις των προσφευγόντων που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο προκύπτει ότι έχουν εγκαταλείψει τον ισχυρισμό ότι η ποσότητα αναφοράς χορηγήθηκε δυνάμει της παραγράφου 17 του παραρτήματος 2 του Dairy Produce Quotas Regulation 1984 και όχι δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ, του κανονισμού 857/84 του Συμβουλίου. Πράγματι, από το γράμμα της παραγράφου 17 προκύπτει σαφώς ότι η διάταξη αυτή θεσπίστηκε για να θέσει σε εφαρμογή το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ, του κανονισμού 857/84. Επομένως, αν η ποσότητα αναφοράς χορηγήθηκε δυνάμει της παραγράφου 17, τότε ασφαλώς χορηγήθηκε και δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ.

8. Ωστόσο, οι προσφεύγοντες εξακολουθούν να υποστηρίζουν ότι η ποσότητα αναφοράς λόγω δυσχερειών χορηγήθηκε δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ, και όχι « δυνάμει (..) του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχεία β και γ », και ότι, συνεπώς, δεν πρέπει να εφαρμοστεί ο κανόνας περί απαγορεύσεως των σωρεύσεων. Οι προσφεύγοντες διατείνονται, επομένως, ότι η λέξη « και » στη φράση « άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχεία β και γ » χρησιμοποιείται ως συμπλεκτικός σύνδεσμος και όχι ως διαζευκτικός. Εντούτοις δεν νομίζω ότι τούτο είναι αποδεκτός τρόπος ερμηνείας της νομοθεσίας. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι ποσότητες αναφοράς που χορηγούνται δυνάμει των στοιχείων β και γ της παραγράφου 1 του άρθρου 4 είναι διακεκρι-

μένες και ότι χορηγούνται σε διακεκριμένες μεταξύ τους περιπτώσεις. Επομένως, για να κυριολεκτήσω, δεν είναι δυνατό μια ποσότητα αναφοράς να χορηγηθεί δυνάμει και των δύο διατάξεων, ακόμα και αν κάποιος παραγωγός θα εδικαιούτο να λάβει ποσότητες αναφοράς και στις δύο περιπτώσεις. Περαιτέρω, όπως σημειώνει το Ηνωμένο Βασίλειο στις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσε στο Δικαστήριο, η εφαρμογή των στοιχείων β και γ της παραγράφου 1 του άρθρου 4 είναι προαιρετική για τα κράτη μέλη. Ωστόσο, είναι σαφές ότι ο κανόνας περί απαγορεύσεως των σωρεύσεων πρέπει να ισχύει ακόμα και όταν κάποιο κράτος μέλος επιλέγει να θέσει σε εφαρμογή μια μόνο από αυτές τις διατάξεις (το ίδιο ισχύει για τα σημεία 1 και 2 του άρθρου 3). Κατά τη γνώμη μου, λοιπόν, η αναφορά που κάνει ο κανόνας περί απαγορεύσεως των σωρεύσεων στους παραγωγούς που έλαβαν ποσότητα αναφοράς δυνάμει του «άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχεία β και γ» είναι απλώς ένας τρόπος γενικής αναφοράς και στις δύο κατηγορίες παραγωγών, τόσο σε εκείνους οι οποίοι έλαβαν σχετική ποσότητα δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β, όσο και σε εκείνους που έλαβαν τέτοια ποσότητα δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ. Επιπλέον, όπως υπογραμμίζει το Ηνωμένο Βασίλειο στις γραπτές παρατηρήσεις του, η λέξη «και» χρησιμοποιείται παντού με τον ίδιο τρόπο στον κανονισμό 847/84 για να συνδέσει δύο παραγράφους ή εδάφια του ίδιου άρθρου, ενώ η έκφραση «ή/και» χρησιμοποιείται για να συνδέσει δύο ή περισσότερα άρθρα.

9. Επομένως στο πρώτο ερώτημα του High Court πρέπει να δοθεί καταφατική απάντηση. Θα ήθελα να προσθέσω ότι το συμπέρασμα αυτό είναι απόλυτα σύμφωνο προς τον σκοπό της νομοθετικής ρυθμίσεως. Κατά τη γνώμη μου, δεν υπάρχει λόγος που να δικαιολογεί τη χορήγηση σε παραγωγό, υπό τις περιστάσεις της παρούσας υποθέσεως, ποσότητας αναφοράς λόγω εξαιρετικών δυσχερειών και, συγχρόνως, ειδικής ποσότητας αναφοράς.

Το δεύτερο ερώτημα

10. Όπως είδαμε, ο κανόνας περί απαγορεύσεως των σωρεύσεων ισχύει ακόμα και όταν η ποσότητα αναφοράς λόγω δυσχερειών χορηγείται δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας που έθεσε σε εφαρμογή μόνο το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ, του κανονισμού 857/84. Το επόμενο ερώτημα με το οποίο πρέπει να ασχοληθούμε αφορά το αν ο κανόνας εξακολουθεί να ισχύει όταν οι αρμόδιες για τη χορήγηση ειδικής ποσότητας αναφοράς αρχές χορήγησαν τη σχετική ποσότητα σε ομάδα δύο ατόμων και όχι στην ομάδα τριών ατόμων που είχε λάβει την προηγούμενη ποσότητα αναφοράς. Υπενθυμίζω ότι, στην παρούσα υπόθεση, η ποσότητα αναφοράς λόγω δυσχερειών χορηγήθηκε στην αποτελούμενη από τρία άτομα εταιρία (από τους προσφεύγοντες και τον υιό τους), ενώ το Υπουργείο χορήγησε την ειδική ποσότητα αναφοράς μόνο στο ζεύγος Dent.

11. Οι προσφεύγοντες διατείνονται ότι, αφού η ειδική ποσότητα αναφοράς χορηγήθηκε σε εταιρία δύο ατόμων, ενώ η ποσότητα λόγω δυσχερειών σε εταιρία τριών ατόμων, αυτές οι δύο ποσότητες χορηγήθηκαν σε διαφορετικούς «παραγωγούς» υπό την έννοια του άρθρου 12, στοιχείο γ, του κανονισμού 857/84. Συνεπώς, ισχυρίζονται ότι δεν πρέπει να αφαιρεθεί καθόλου η ποσότητα αναφοράς λόγω δυσχερειών από την ειδική ποσότητα αναφοράς. Επικουρικά, διατείνονται ότι, αν πρέπει να γίνει αυτή η αφαίρεση, αυτή θα έπρεπε να περιοριστεί μόνο στα δύο τρία της ποσότητας αναφοράς λόγω δυσχερειών, διότι μόνο αυτό το ποσοστό χορηγήθηκε στους αποδέκτες της ειδικής ποσότητας αναφοράς.

12. Στις γραπτές παρατηρήσεις του, το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει ότι, ενώ η ειδική ποσότητα αναφοράς χορηγήθηκε μόνο επ' ονόματι του ζεύγους Dent, στην ουσία χορηγή-

θηκε στην ομάδα ατόμων που εκμεταλλευόταν την επιχείρηση κατά τον χρόνο της χορηγήσεως, οπότε πρέπει να θεωρηθεί ότι η ποσότητα αυτή ανήκει στην εταιρία των τριών ατόμων. Ακόμα και αν γίνει δεκτό ότι οι δύο ποσότητες δόθηκαν σε διαφορετικές ομάδες ατόμων, το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει ότι, εφόσον η ίδια ομάδα ατόμων εκμεταλλευόταν την κτηνοτροφική επιχείρηση και στις δύο περιπτώσεις, το σύνολο της ποσότητας αναφοράς λόγω δυσχερειών πρέπει να αφαιρεθεί από την ειδική ποσότητα αναφοράς. Απαντώντας σε γραπτή ερώτηση του Δικαστηρίου, ωστόσο, το Ηνωμένο Βασίλειο δέχθηκε ότι, κατά την άποψή του, ορθό είναι να θεωρηθεί ότι και οι δύο ποσότητες ανήκουν κατά νόμο στην ομάδα ατόμων που αποτελείται από το ζεύγος Dent και τον υιό τους.

13. Κατά τη γνώμη μου δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι μια ποσότητα αναφοράς χορηγείται σε μια ομάδα ατόμων από πλευράς εφαρμογής του κανόνα περί απαγορεύσεως των σωρεύσεων, πλην όμως όσον αφορά άλλες περιπτώσεις ότι χορηγείται σε διαφορετική ομάδα ατόμων. Αν βάσει του εθνικού δικαίου θεωρείται πράγματι ότι ο Michael Dent δεν έχει ιδιοκτησιακό δικαίωμα επί της ειδικής ποσότητας αναφοράς, δύσκολα μπορώ να αντιληφθώ τον λόγο για τον οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη αυτό το δικαίωμα κατά την εφαρμογή του εν λόγω κανόνα. Εντούτοις, νομίζω ότι, στην παρούσα υπόθεση, τόσο η ποσότητα αναφοράς λόγω δυσχερειών όσο και η ειδική ποσότητα αναφοράς πρέπει να θεωρηθούν ότι χορηγήθηκαν στα τρία άτομα που εκμεταλλεύονταν την επιχείρηση κατά τη χορήγηση της κάθε ποσότητας.

14. Το άρθρο 12, στοιχείο γ, ορίζει ότι θεωρείται ως παραγωγός «ο κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης, φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, η εκμετάλλευση των οποίων βρίσκεται στο γεωγραφικό έδαφος της Κοινότητας». Επομένως, είναι φυσικό να λεχθεί ότι οι ποσότητες αναφοράς χορηγούνται στις ομάδες ατόμων που εκμεταλλεύονται την επιχείρηση στον κρίσιμο χρόνο. Το ζήτημα όμως που ανακύπτει είναι αν τούτο εξακολουθεί να ισχύει σε περίπτωση χορηγήσεως ειδικής ποσότητας αναφοράς δυνάμει του άρθρου 3α, παράγραφος 1, του κανονισμού. Το άρθο 3α, παράγραφος 1, ορίζει ότι ο παραγωγός

«— του οποίου η περίοδος μη εμπορίας ή μετατροπής, κατ' εκτέλεση της δέσμευσης που αναλαμβάνει δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1078/77, λήγει μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1983 (...)

λαμβάνει προσωρινά, κατόπιν αιτήσεώς του (...) ειδική ποσότητα αναφοράς (...)».

Ενόψει της διατυπώσεως της διατάξεως θα μπορούσε να λεχθεί ότι η χορήγηση ειδικής ποσότητας αναφοράς είναι δυνατή μόνο στους παραγωγούς που είχαν πράγματι αναλάβει κάποια υποχρέωση δυνάμει του κανονισμού 1078/77. Επομένως, στην παρούσα υπόθεση, μόνο το ζεύγος Dent είχε αναλάβει σχετική υποχρέωση, καθόσον ο υιός τους εισήλθε στην εταιρία μετά την ανάληψη της υποχρεώσεως. Συνεπώς, μπορεί να υποτεθεί ότι η ειδική ποσότητα αναφοράς έπρεπε να δοθεί σ' αυτούς και όχι στην εταιρία τριών ατόμων που εκμεταλλευόταν την επιχείρηση κατά τη στιγμή της χορηγήσεως· καθώς φαίνεται το καθού Υπουργείο υιοθέτησε αυτή την άποψη κατά τη διάρκεια της κύριας δίκης.

15. Ωστόσο, πρέπει να λεχθεί ότι, μετά τη συμμετοχή του Michael Dent στην εταιρία, και πάλι θα συνιστούσε παράβαση της υποχρεώσεως την οποία είχε αναλάβει το ζεύγος Dent αν η εταιρία ξανάρχιζε την παραγωγή γάλακτος πριν από το τέλος της περιόδου μετατροπής. Σχετικά, το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 1078/77 ορίζει τα εξής:

« Η χορήγηση της πριμοδοτήσεως μετατροπής εξαρτάται από την ανάληψη της υποχρεώσεως από τον παραγωγό

α) ότι, κατά την περίοδο μετατροπής, δεν θα παραδίδει γάλα ή γαλακτοκομικά προϊόντα προερχόμενα από την εκμετάλλευσή του, είτε εξ επαχθούς, είτε εκ χαριστικής αιτίας·

β) ότι θα τηρεί, από την ημέρα υποβολής της αιτήσεως μέχρι το τέλος της περιόδου μετατροπής, τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β. »

αναλάβει αρχικά οι ίδιοι τις σχετικές υποχρεώσεις και ανεξάρτητα από το αν, βάσει του εθνικού δικαίου, θα υπείχαν ευθύνη προσωπικά για κάθε παράβαση των υποχρεώσεων αυτών. Είναι σαφές ότι η υποχρέωση μετατροπής που ανέλαβαν τα μέλη της εταιρίας δεν επηρεάστηκε από το γεγονός ότι επήλθε κάποια αλλαγή στη σύνθεση της εταιρίας κατά τη διάρκεια της περιόδου μετατροπής. Συνεπώς νομίζω ότι, σε μια τέτοια περίπτωση, ο « παραγωγός » που δικαιούται να ζητήσει την εφαρμογή των ευεργετικών διατάξεων του άρθρου 3α, παράγραφος 1, είναι η ομάδα ατόμων η οποία εκμεταλλεύεται την επιχείρηση όταν χορηγείται η ειδική ποσότητα αναφοράς και η οποία στερήθηκε, εξαιτίας της υποχρεώσεως που είχε αναλάβει, τη δυνατότητα, να λάβει ποσότητα αναφοράς βάσει του άρθρου 2.

Η προϋπόθεση περί της οποίας γίνεται λόγος στο άρθρο 2, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β, ορίζει:

« (ο παραγωγός) δεν θα επιτρέπει τη χρησιμοποίηση της εκμεταλλεύσεώς του ή μέρους της από τρίτους για την εκτροφή γαλακτοπαραγωγών ζώων ».

16. Ακόμη, νομίζω ότι το ίδιο θα συνέβαινε και στην περίπτωση κατά την οποία θα εισήρχετο στην εταιρία ένας νέος εταίρος μετά τη λήξη της περιόδου μετατροπής. Και στην περίπτωση αυτή, η αναληφθείσα υποχρέωση μετατροπής παράγει αποτελέσματα έναντι του νέου εταίρου διότι εισήλθε σε εταιρία που στερήθηκε της δυνατότητας να αποκτήσει ποσότητα αναφοράς εξαιτίας της αναλήψεως της εν λόγω υποχρεώσεως.

Σκοπός της χορηγήσεως ειδικής ποσότητας αναφοράς βάσει του άρθρου 3α, παράγραφος 1, του κανονισμού 857/84 είναι να καταστεί δυνατό να δοθεί ποσότητα αναφοράς σε παραγωγούς που δεν μπορούσαν να ζητήσουν ποσότητα αναφοράς δυνάμει του άρθρου 2 του κανονισμού, διότι δεσμεύονταν από τις υποχρεώσεις μη εμπορίας ή μετατροπής. Επομένως, κατά τη γνώμη μου, οι ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 3α, παράγραφος 1, πρέπει να καλύψουν και τους παραγωγούς που δεσμεύονταν ως προς την παραγωγή γάλακτος καθ' όμοιο τρόπο, λόγω των υποχρεώσεων που είχαν αναλάβει, ανεξάρτητα απο το αν είχαν

17. Επομένως καταλήγω στο συμπέρασμα ότι, ακόμα και όταν πρόκειται για ειδική ποσότητα αναφοράς, δεν υπάρχει λόγος να γίνει παρέκκλιση από τον κανόνα κατά τον οποίο η ποσότητα αναφοράς χορηγείται στο άτομο ή στην ομάδα ατόμων που εκμεταλλεύεται την επιχείρηση τη στιγμή της χορηγήσεως της ανωτέρω ποσότητας. Έπεται ότι, όταν χορηγήθηκε ειδική ποσότητα αναφοράς στον Dent κατόπιν αιτήσεώς του, η ποσότητα αυτή έπρεπε να χορηγηθεί στην εταιρία των τριών ατόμων και όχι απλώς στα δύο άτομα που είχαν αναλάβει αρχικά την υποχρέωση μετατροπής.

18. Συνεπώς, τόσο η ποσότητα αναφοράς λόγω δυσχερειών όσο και η ειδική ποσότητα αναφοράς πρέπει να θεωρηθούν ότι ανήκουν κατά νόμο στην ίδια ομάδα ατόμων, ήτοι στην εταιρία τριών ατόμων που αποτελείται από το ζεύγος Dent και τον υιό τους και, επομένως, στον ίδιο « παραγωγό » υπό την έννοια του άρθρου 12, στοιχείο γ, του κανονισμού 857/84. Από αυτό έπεται ότι η χορηγηθείσα στην εταιρία των τριών ατόμων ειδική ποσότητα αναφοράς πρέπει να μειωθεί, δυνάμει του κανόνα περί απαγορεύσεως των σωρεύσεων, κατά το μέγεθος της ποσότητας αναφοράς που είχε προηγουμένως χορηγηθεί στον ίδιο παραγωγό. Και πάλι, κατά τη γνώμη μου, το αποτέλεσμα είναι απόλυτα σύμφωνο προς τον σκοπό της σχετικής ρυθμίσεως, κάθε δε αντίθετη άποψη θα είχε ως αποτέλεσμα την παροχή ενός εντελώς τεχνητού ευεργετήματος στους παραγωγούς.

Συμπέρασμα

19. Κατά συνέπεια, η γνώμη μου είναι ότι το Δικαστήριο πρέπει να απαντήσει ως εξής στα προδικαστικά ερωτήματα του High Court:

« 1) Το άρθρο 3α, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, έχει την έννοια ότι, όταν ένας παραγωγός έχει λάβει ποσότητα αναφοράς βάσει της εθνικής νομοθεσίας που θέτει σε εφαρμογή το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ, του εν λόγω κανονισμού, η εν λόγω ποσότητα αναφοράς πρέπει να αφαιρείται από την ειδική ποσότητα αναφοράς που χορηγείται δυνάμει του άρθρου 3α, παράγραφος 1.

2) Όταν προσωπική εταιρία εκμεταλλεύεται κτηνοτροφική επιχείρηση, η προβλεπόμενη από το άρθρο 3α, παράγραφος 1, του κανονισμού 857/84 ειδική ποσότητα αναφοράς πρέπει να χορηγείται στην προσωπική εταιρία υπό τη σύνθεση που αυτή έχει κατά την ημερομηνία της χορηγήσεως. Όταν οι αρμόδιες αρχές χορηγούν την ποσότητα αυτή σε ορισμένα άτομα και όχι στην εταιρία ως σύνολο, δεν μπορεί να γίνει επίκληση του γεγονότος αυτού προς αποφυγή της μειώσεως, δυνάμει του άρθρου 3α, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της ποσότητας αναφοράς που είχε προηγουμένως χορηγηθεί στην εταιρία βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ, του ανωτέρω κανονισμού. »